

Standardni Eurobarometer 98
Zima 2022 - 2023

Javno mnenje v Evropski uniji

Nacionalno poročilo SLOVENIJA

Raziskava: Januar – Februar 2023

Pričujoča raziskava je bila naročena in koordinirana s strani Evropske komisije, Generalnega direktorata za komuniciranje.
Poročilo je bilo izdelano za Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji.

Dokument ne prikazuje stališč Evropske komisije. Interpretacija in izražena mnenja v poročilu so stališča avtorja poročila.

Naslov	Standardni Eurobarometer 98 - Zima 2022-2023 Javno mnenje v Evropski uniji - Slovenija
Jezikovna različica	SI
Medij / različica	PDF / Volume_01
Številka projekta	2023.1600
Kataložna številka	NA-AO-23-029-SL-N
ISBN	978-92-68-01157-7
ISSN	1977-3927
DOI	10.2775/727135

© Evropska unija, 2023

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Photo credit: Getty Images

KAZALO

UVOD	4
I. GLAVNE UGOTOVITVE	6
II. ŽIVLJENJE V SLOVENIJI IN V EU	8
III. PODOBA EU	12
IV. AKTUALNI IZZIVI EU	16
V. INFORMIRANOST IN RABA MEDIJEV	19

UVOD

Standardni Eurobarometer 98 Zima 2022 - 2023

Poročilo raziskave Standardni Eurobarometer 98 za Slovenijo predstavlja rezultate merjenja javnega mnenja »Standardni Eurobarometer - Zima 2022-2023«, ki se je izvajalo v 39 državah ali teritorijih: v 27 državah članicah Evropske unije, na območju turške cipske skupnosti, ki je območje Cipra pod turškim nadzorom, v sedmih državah kandidatkah za vstop v EU (v Turčiji, Severni Makedoniji, Bosni in Hercegovini, Črni Gori, Srbiji, Albaniji ter Moldaviji) ter v Združenem kraljestvu, na Norveškem, v Švici in na območju Kosova med 12. januarjem in 6. februarjem 2023. Raziskava se je izvajala po metodologiji Standardnega Eurobarometra, rezultati pa so obteženi tako, da predstavljajo reprezentativni vzorec prebivalcev, starih 15 let ali več, vsake izmed držav članic.

Večina držav, tudi Slovenija, je izvedla osebno anketiranje s pomočjo računalnika (CAPI metoda), ponekod pa so uporabili kombinacijo osebnega in spletnega anketiranja ali samo spletno anketiranje. V Sloveniji je bila opravljena 1.001 anketa po metodi osebnega anketiranja v gospodinjstvu s pomočjo računalnika, raziskavo je izvajala agencija Mediana. Navedeni rezultati raziskave so zgolj ocene pravih populacijskih parametrov, ki se gibljejo znotraj intervala zaupanja za posamezno oceno.

Izvedba raziskave Eurobarometer 98 sovпада z zaključkom leta, ki je bilo v zgodovini evropske povezave eno bolj turbulentnih. Pandemija koronavirusa se je pričela umirjati, članice EU pa so zavzele koordiniran previdnostni pristop. Največji vpliv na EU je v letu 2022 imela od februarja 2022 trajajoča ruska invazija na Ukrajino, ki je razkrila tudi evropsko odvisnost od ruskih energetskih virov. Poleg humanitarne krize v Ukrajini je ruski napad na Ukrajino povzročil tudi energetska krizo v Evropi. Negotovost in porast cen energentov so vplivali na porast inflacije, ki je dosegla najvišje ravni v Evropi v zadnjih 30 letih. Gospodarska negotovost in cene energije so v zadnjem četrtletju 2022 so povečale možnost recesije v EU oz. zmanjšanje obetov za rast. Prav tako so pričeli v letu 2022 v EU upadati nekateri kazalniki demokracije, pojavile in zaostrele so se politične, notranje in mednarodne napetosti. Evropska unija, njene članice in partnerji so s številnimi ukrepi skušali zaježiti omenjene negativne trende.

I. GLAVNE UGOTOVITVE

1 Slovenci zadovoljni z življenjem, v manjši meri s potekom stvari

- Velika večina Slovencev je pozimi 2022-2023 zadovoljnih s svojim življenjem: 92-odstotna stopnja zadovoljstva med vprašanimi Slovenijo postavlja nad povprečje Evropske unije, kjer je z življenjem zadovoljnih 83 % državljanov. Slovenci tudi bolje kakor v povprečju Evropejci ocenjujejo stanje stvari na različnih področjih v državi: trenutni položaj v Sloveniji večina ocenjuje kot dober (56 % v Sloveniji), takega mnenja pa je za stanje v lastni državi manj kot polovica Evropejcev (41 %). Slovenci so deljenega mnenja pri oceni stanja gospodarstva v državi, bolj spodbudno pa ocenjujejo stanje evropskega gospodarstva, saj več kot polovica Slovencev (55 %) meni, da je to dobro, na ravni EU27 pa so ocenjevalci bolj zadržani, tako menita le dva od petih vprašanih.
- Zadovoljstvo z delovanjem demokracije v državi je v Sloveniji nižje kakor v povprečju v drugih državah članicah (47 % zadovoljnih, več kot polovica ni zadovoljnih). Nekoliko bolj so Slovenci zadovoljni z delovanjem demokracije v EU. So pa vprašani v Sloveniji v večji meri pesimisti glede vprašanja, v katero smer gredo stvari v Sloveniji: 48 % Slovencev meni, da gredo stvari v Sloveniji v napačno smer in le tretjina (33 %) meni, da gredo stvari v pravo smer; še nekoliko bolj kritični so državljani EU27.
- Slovenci v glavnem za naslednjih 12 mesecev ne pričakujejo veliko sprememb na gospodarskem področju, tisti, ki pa jih, pa so pogostejše črnogledi. Več kot polovica Slovencev (55 %) je mnenja, da se njihovo življenje v prihodnjih dvanajstih mesecih ne bo spremenilo, spremembe na boljše pričakuje 23 % Slovencev, na slabše pa 20 % Slovencev. Kot dva poglavitna izziva, s katerimi se ta hip sooča Slovenija, so vprašani na prvo mesto postavili zdravstveno problematiko (50 %), na drugem mestu je dvig cen / inflacija / rast življenjskih stroškov (38 %).

2 Optimizem glede prihodnosti EU in njenih politik, kritično do institucij

- Za največji delež Slovencev (41 %) ima EU nevtralen ugled, skoraj enak delež (40 %) ji pripisuje pozitiven ugled, medtem ko ima EU negativen ugled za manjšino Slovencev (18 %). Glede prihodnosti EU je optimističnih skoraj dve tretjini Slovencev, tretjina (33 %) je pesimistična.
- Vprašani so pretežno nezaupljivi do oblasti in mednarodnih političnih institucij, večinsko zaupanje uživajo le nekatere nacionalne javne službe oz. organizacije (v največji meri vojska, policija, medicinsko in zdravstveno osebje). Tako slovensko kot evropsko javno mnenje je razdeljeno, ko gre za zaupanje ključnim evropskim institucijam, se pa Slovenci v večji meri nagibajo k nezaupanju, medtem ko v povprečju Evropejci ključnim evropskim institucijam bolj zaupajo kot ne.
- Od zadnjega merjenja se je v Sloveniji podpora prav vsem evropskim politikam in predlogom znižala, tako da so Slovenci po podpori večkrat tudi pod povprečjem EU27, še zmeraj pa skupne evropske politike in pobude podpira več kot polovica vprašanih. V največji meri Slovenci podpirajo predlog skupne

gospodarske in monetarne unije z evrom, na drugem mestu pa prost pretok državljanov za življenje, delo, študij in poslovanje v EU.

- Več kot tri četrtine Slovencev (77 %) se počuti državljane EU, kar je več, kot je povprečje EU27 (74 %). Slaba četrtnina Slovencev se ne počuti državljanov EU (23 %). Večina Slovencev (61 %) je prepričanih, da glas EU šteje v svetu, enakega mnenja je tudi 70 % državljanov EU.

3 Spoprijemanje s pandemijo in konfliktom v Ukrajini

- Slovensko mnenje je deljeno glede zadovoljstva z ukrepi za boj s pandemijo koronavirusa, katere je sprejela slovenska vlada: 47 % Slovencev je z ukrepi zadovoljnih (+3 o.t.), 52 % ni zadovoljnih (-3 o.t.). Povprečje držav sedemindvajseterice je višje: 58 % vprašanih je zadovoljnih z ukrepi, ki jih je za boj proti pandemiji sprejela nacionalna vlada, štirje od desetih (40 %) pa so s slednjimi nezadovoljni. Polovica Slovencev verjame, da bo EU ob morebitnih novih pandemijah sprejemala pravilne odločitve, enakega mnenja je 63 % državljanov EU27.
- V Sloveniji prevladuje nezadovoljstvo z načinom, na katerega sta se odzvali slovenska vlada in EU na rusko invazijo v Ukrajini. Zadovoljnih z odzivom slovenske vlade je 44 %, več kot polovica (51 %, nespremenjeno) je nezadovoljnih, podoben odziv pa je na ukrepe, sprejete s strani EU: z njimi je zadovoljnih 45 % Slovencev, polovica (50 %) pa ne. Pri vprašanju podpore so Slovenci v primerjavi z ostalimi Evropejci bolj naklonjeni ukrepom za skrb in pomoč ljudem, npr. zagotavljanje humanitarne pomoči osebam, ki jih je prizadela vojna ali sprejemanje ljudi, ki bežijo, v EU. Slovenci v manjši meri kot EU27 podpirajo gospodarske ali vojaške ukrepe, kot je zagotavljanje finančne pomoči Ukrajini, uvajanje gospodarskih sankcij proti ruski vladi, podjetjem in posameznikom ali predlog financiranja dobave in dostave finančne opreme Ukrajini.
- Da je lahko predlagani načrt za okrevanje NextGenerationEU učinkovit ob spoprijemanju s trenutnimi gospodarskimi izzivi, meni manj kakor polovica Slovencev (45 %, -6 o.t.), še nekaj manjši delež meni nasprotno (41 %). Več kot polovica Evropejcev verjame, da lahko načrt okrevanja NextGenerationEU učinkovito pomaga pri odzivu na aktualne gospodarske izzive

4 Slovenci in mediji

- Med Slovenci na splošno prevladuje občutek slabše obveščenosti o evropskih vprašanjih: 43 % Slovencev se čuti dobro obveščenih, 56 % pa meni, da so o evropskih vprašanjih slabo obveščeni. Glavni posamični vir obveščenosti o evropskih političnih vprašanjih predstavlja televizija in radio, če pa upoštevamo različne načine rabe spletnih strani in omrežij, pa internetne platforme v kombinaciji predstavljajo prevladujoči način informiranja o evropskih vprašanjih.
- Večji del Slovencev je kritičen glede kredibilnosti nacionalnih medijev, večji del vprašanih meni, da niso vredni zaupanja. Večina vprašanih meni, da mediji delujejo pod političnim ali tržnim pritiskom ter da pogosto predstavljajo zavajajoče ali napačne informacije.

II. ŽIVLJENJE V SLOVENIJI IN V EU

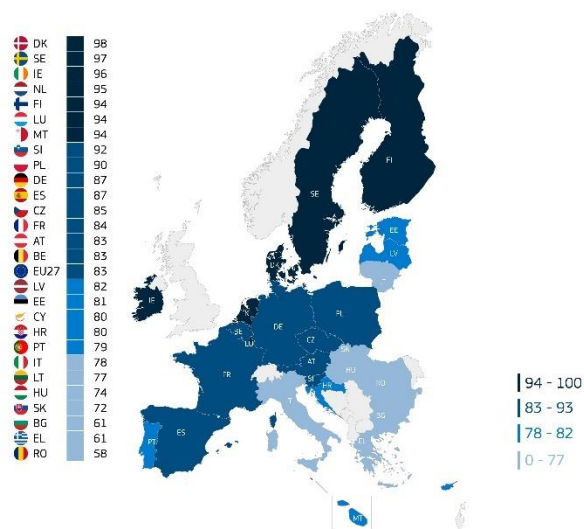

1 Življenje v Sloveniji in ocena razmer

Velika večina Slovencev (92 %, +1 odstotna točka) je **zadovoljnih s svojim življenjem na splošno** (29% zelo zadovoljnih, 63 % dokaj zadovoljnih). Zadovoljstvo Slovencev z življenjem je tako v povprečju višje kakor med Evropejci, čeprav je tudi v EU27 83 % vprašanih s svojim življenjem zadovoljnih (upad za -2 odstotni točki od poletja 2022). Kot v predhodnih merjenjih v zadovoljstvu s svojim življenjem prednjačijo države s severa Evrope, tako se je na vrhu lestvice zadovoljstva z življenjem znašla Danska (98 %), sledijo ji Švedi (97 %), Irci (96 %) ter Nizozemci (95 % zadovoljnih). Najmanj so s svojim življenjem trenutno zadovoljni Romuni, Grki in Bolgari.

D70 Gledano v celoti, ali ste zelo zadovoljni, razmeroma zadovoljni, ne preveč zadovoljni ali sploh niste zadovoljni s svojim življenjem? - Skupaj 'Zadovoljni' (%)

Na splošno Slovenci v povprečju bolje kakor Evropejci ocenjujejo **stanje stvari na različnih področjih v državi**. Trenutni položaj v Sloveniji (»svoji državi«) ocenjuje kot dober več kot polovica vprašanih Slovencev (56 %, -6 o.t.) in manj kakor polovica, 41% (+1 o.t.) Evropejcev, vendar se med članicami EU pojavljajo precejšnje razlike v oceni situacije v državi. Najbolje v EU ocenjujejo stanje v državi v Luksemburgu (91%), preko 80 % zadovoljnih je tudi na Danskem in Finskem. Izrazito nezadovoljni so Bolgari (14 % dobro, 83 % slabo), kot slabo pa domačo situacijo ocenjuje tudi skoraj osem od desetih Slovkov in Grkov (79 %).

Pri oceni stanja domačega gospodarstva so Slovenci polarizirani; po mnenju 49 % vprašanih (-15 o.t.) le-temu gre dobro, 48% ga ocenjuje kot slabo. Evropejci so glede ocene kondicije nacionalnega gospodarstva bolj kritični, saj je dobra tretjina (35 %, +1 o.t.) nacionalno gospodarstvo ocenjuje kot dobro, večina (63 %, -1 o.t.) pa meni, da je situacija slaba.

Bolje kakor večina drugih Evropejcev Slovenci vidijo stanje evropskega gospodarstva. Več kot polovica (55 %, od tega 3 % zelo dobro, 52 % dobro) meni, da je kondicija evropskega gospodarstva dobra, za 39 % je slaba. V povprečju v EU27 40 % vprašanih ocenjuje evropsko gospodarstvo kot dobro, več kakor polovica (51 %) meni, da je evropsko gospodarstvo v slabi kondiciji.

Slovenci so v večji meri pesimisti glede vprašanja, **v katero smer gredo stvari v Sloveniji**: 48 % Slovencev meni, da gredo stvari v Sloveniji v napačno smer in le tretjina (33 %) meni, da gredo stvari v pravo smer. Če je bil poleti 2022 delež obeh mnenj skoraj izenačen, je v tem merjenju delež tistih, ki menijo, da gredo stvari v pravo smer, upadel za 8 odstotnih točk, delež Slovencev, ki menijo, da gredo stvari v napačno smer, je za 6 odstotnih točk porasel. Bolj optimistični glede poteka stvari so mladi (15-24 let) oz. osebe, ki se še šolajo, tisti, ki se prištevajo k srednjemu ali višjemu socialnoekonomskemu razredu ter prebivalci mest.

Državljeni ostalih držav članic so še nekoliko bolj kritični glede smeri razvoja stvari v njihovih državah: 29 % Evropejcev je v povprečju zadovoljnih s potekom stvari v državi (+2 o.t.), medtem ko 61 % Evropejcev meni, da se stvari v državi odvijajo v napačno smer (-1 o.t.), 6 % Evropejcev je neopredeljenih. V največji meri so s potekom stvari v svoji državi zadovoljni Luksemburžani in Maltežani (59 % jih meni, da stvari gredo v pravo smer), več kot polovica je tega mnenja tudi na Irskem (51 %). Najmanj pozitivno gledajo na razvoj dogodkov v matični državi v Bolgariji (14 % meni, da gredo stvari v pravo smer, 67 % pa, da v napačno).

Glede **poteka stvari v Evropski uniji** je mnenje Slovencev precej podobno povprečnemu mnenju v EU27. 32 % Slovencev meni, da gredo stvari v Evropski uniji v pravo smer (-5 o.t.), da gredo v napačno smer, meni 45 % Slovencev (-1 o.t.). V povprečju so Evropejci manj kritični do razvoja dogodkov v EU kot do trenda v lastni državi; 33 % državljanov jih meni, da gredo stvari v EU v pravo smer, 52 % pa da v napačno. Vprašani v petih državah kandidatkah za vstop v Unijo so v povprečju bolj prizanesljivi (44 % jih meni, da gredo stvari v pravo smer in 42%, da ne). V obstoječih članicah EU so najbolj optimistični prebivalci Malte, kjer največji delež vprašanih ocenjuje, da gredo stvari v Evropski uniji v pravo smer (50 %), izrazito nezadovoljstvo s potekom stvari v EU pa so izkazali Francozi (17 % podpira, 65 % meni, da se stvari v EU ne odvijajo v pravo smer).

Zadovoljstvo z delovanjem demokracije v državi je v Sloveniji nižje kakor v povprečju v drugih državah članicah. Slaba polovica vprašanih, 47 % Slovencev, je zadovoljnih z načinom, na katerega deluje demokracija v Sloveniji, več kot polovica (51 %) pa s tem ni zadovoljnih. Od merjenja poleti 2022 je zadovoljstvo z delovanjem demokracije upadlo za 4 odstotne točke, nezadovoljstvo pa poraslo za 3 odstotne točke. Med Evropejci je stopnja zadovoljstva z delovanjem demokracije v njihovi državi na višji ravni: v povprečju je z delovanjem demokracije v državi zadovoljnih 58 % Evropejcev (nespremenjeno od predhodnega merjenja), nezadovoljnih je v povprečju 41 % vprašanih. Razpon med državami pa je precejšen, najbolj so zadovoljni z demokracijo v svoji državi Danci (89 %), le nekoliko manj tudi Luksemburžani, Finci in Švedi. Na drugi strani v nekaterih članicah vlada precej nezadovoljstva, saj je manj kot vsak tretji Slovak zadovoljen z delovanjem demokracije v državi (31 %); na dnu lestvice pa sledijo še Grki in Bolgari.

Nekoliko bolj so Slovenci zadovoljni z **delovanjem demokracije v EU**: več kot polovica je zadovoljnih (51 %), 45 % je nezadovoljnih. V povprečju so Evropejci bolj kritični do načina delovanja demokracije v EU kot v svoji državi; zadovoljnih z delovanjem demokracije v EU je namreč 56 % Evropejcev, 39 % pa nezadovoljnih. Od

predhodnega merjenja je zadovoljstvo z delovanjem demokracije v EU upadlo: med Slovenci se je delež zadovoljnih z demokracijo v EU zmanjšal za 6 odstotnih točk, na ravni EU27 pa v povprečju za 2 odstotni točki. Najbolj zadovoljni z načinom delovanja demokracije v EU so Irci (78 %), šele nato sledijo vprašani v državah severne Evrope, najbolj razočarani pa ponovno Slovaki, ki so v večini nezadovoljni (39 % zadovoljnih, 53 % nezadovoljnih z delovanjem demokracije v EU).

2 Pričakovanja za prihodnost

Slovenci v glavnem za naslednjih 12 mesecev ne pričakujejo veliko sprememb, tisti, ki pa jih, pa so pogosteje črnogledi kot pozitivni. Več kot polovica Slovencev (55 %) in prav toliko Evropejcev meni, da se njihovo življenje v prihodnjih dvanajstih mesecih ne bo spremenilo, spremembe na boljše pričakuje 23 % Slovencev in 25 % Evropejcev, na slabše pa 20 % Slovencev in 18 % Evropejcev.

Ko gre za položaj v Sloveniji na splošno, 41 % Slovencev ne pričakuje sprememb, skoraj toliko (40 %) pa pričakuje spremembe na slabše. Da se bo splošna situacija v Sloveniji v naslednjih 12 mesecih izboljšala, pričakuje le 15 % vprašanih. Evropejci so le znatno bolj prizanesljivi glede pričakovanj v državi za naslednjih 12 mesecev: 39 % ne pričakuje sprememb, 38 % pričakuje poslabšanje in petina (20 %) pričakuje izboljšave glede splošne situacije v državi.

Ko gre za pričakovanja glede gospodarske situacije v državi za naslednjih 12 mesecev, je Slovenija na repu članic povezave glede deleža pozitivnih pričakovanj: 13 % vprašanih meni, da se bo gospodarska situacija v Sloveniji izboljšala, 45 % pričakuje poslabšanje in 37 % ne pričakuje sprememb. V povprečju na ravni EU27 izboljšanje pričakuje slaba petina (19 %), 43 % pričakuje poslabšanje gospodarske situacije v državi in 35 % ne pričakuje sprememb.

Podobno je pričakovanje vprašanih glede gospodarskega položaja EU: 42 % Slovencev ne pričakuje sprememb, 12 % pričakuje izboljšanje in 39 % pričakuje poslabšanje gospodarskega položaja EU. Evropejci so v povprečju manj kritični: slaba petina (18 %) pričakuje izboljšanje gospodarstva v EU, vsak tretji Evropejec (34 %) pričakuje poslabšanje, 40 % pa ne pričakuje sprememb v gospodarstvu EU v naslednjem letu.

3 Dve najpomembnejši zadevi za Slovenijo in EU

V izboru dveh izmed predlaganih izzivov, s katerimi se ta hip sooča Slovenija, so Slovenci na prvo mesto postavili zdravje (50 %), na drugem mestu je naraščanje cen / inflacija / rast življenjskih stroškov (38 %). Četrtnina vprašanih vidi kot izziv pred Slovenijo oskrbo z energijo (25 %), 16 % navaja gospodarski položaj, vsak deseti Slovenec pa omenja stanovanjsko problematiko in področje pokojnin (10 %). Evropejci v povprečju kot največji izziv svoje države zaznavajo naraščanje cen/inflacijo in porast življenjskih stroškov (53 %), na drugem mestu sta z enakimi deleži (19 %) zastopana odgovora oskrba z energijo in gospodarska situacija. V enaki meri vprašani navajajo še zdravje (14 %) in okolje ter podnebne spremembe (14 %), medtem ko ostali odgovori dosegajo manj kot 10-odstotni delež odgovorov.

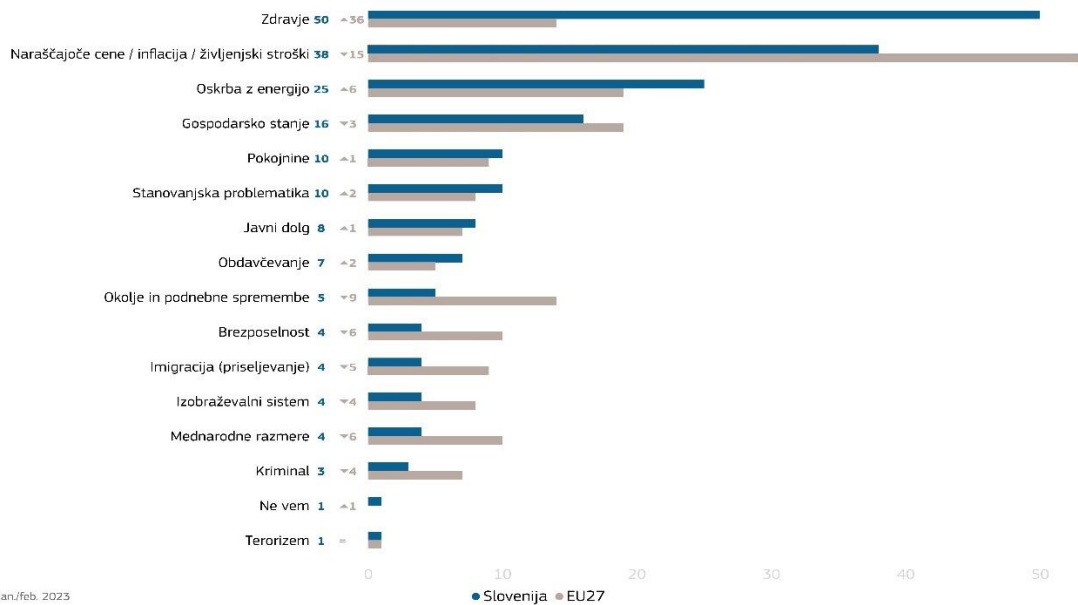
V primerjavi s predhodnim merjenjem poleti 2022 se je med Slovenci zaskrbljenost nad zdravstvenimi razmerami več kot podvojila (+27 o.t.). V bistveno manjši meri je porasla tudi zaskrbljenost nad gospodarsko situacijo (+3 o.t.). V primerjavi z zdravstveno problematiko je zbledela skrb za dvig cen / inflacijo / rast življenjskih stroškov med Slovenci (upad za 21 odstotnih točk) ter dobavo energije (-7 o.t.). V primerjavi s Slovenci so skrbi Evropejcev ostale na podobnem nivoju kot spomladi, počasi naraščajo strahovi, ki so ob trenutnih izzivih zbledeli: za 3 odstotne točke se je zmanjšala zaskrbljenost glede dobave energije, -2 zaskrbljenost nad mednarodno situacijo, za 2 odstotni točki pa vprašani pogosteje navajajo področje pokojnin, stanovanjsko problematiko in izobraževanje.

Pri vprašanju o izzivih EU Slovenci na prvo mesto postavljajo področje dobave energije (36 %, v EU27 v povprečju 26 %). Na drugem mestu je dvig cen / inflacija / porast življenjskih stroškov (27 % v Sloveniji, 32 % na ravni EU27), na tretjem mestu pa je zaskrbljenost nad mednarodno situacijo (23 % v Sloveniji, 28 % v EU). Na četrtem mestu Slovenci navajajo priseljevanje (19 % v Sloveniji, 17 % v EU27), sledi pa odgovor gospodarski položaj (18 % v Sloveniji in EU), kot izziv za EU pa vidijo še stanje okolja in klimatske spremembe (13 % v Sloveniji, 20 % v EU27). Skoraj dvakrat več Evropejcev kakor Slovencev vidi kot izziv za EU stanje na področju javnih financ držav članic (14 % v EU27, 8 % v Sloveniji).

Od pomladi so v očeh Slovencev nekatera področja, s katerimi se sooča EU, postala bolj pomembna: za 6 odstotnih točk je porasel delež odgovorov gospodarski položaj, za 5 odstotnih točk priseljevanje. Manj pogosto kot poleti 2022 so Slovenci omenjali dvig cen / inflacijo / življenjske stroške (-15 o.t.) ter dobavo energije (-6 o.t.). V povprečju je tudi med Evropejci od poletja pričela najbolj naraščati zaskrbljenost nad priseljevanjem (za +4 odstotne točke).

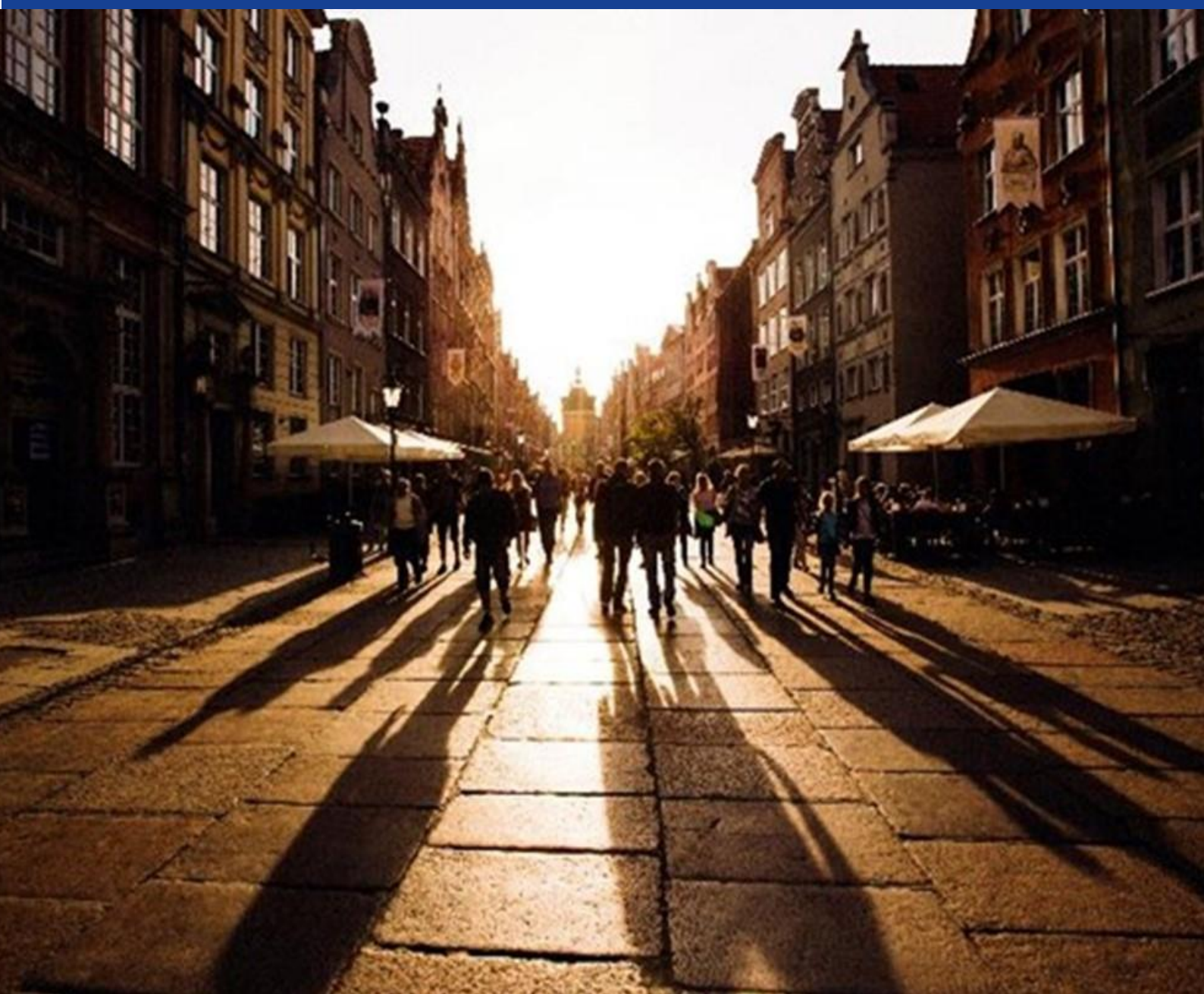
Standardni Eurobarometer 98 Zima 2022 - 2023

QA3 Kateri sta po vašem mnenju dve najpomembnejši zadevi, s katerima se (NAŠA DRŽAVA) trenutno sooča? (EU27) (%)

ST98 Jan./feb. 2023

III. PODOBA EU

1 Podoba EU

Za največji delež Slovencev (41 %) ima EU nevtralen **ugled**, skoraj enak delež (40 %) ji pripisuje pozitiven ugled, medtem ko ima EU negativen ugled za manjšino Slovencev (18 %). EU ima pozitiven ugled za več kot polovico vprašanih v skupini mlajših Slovencev (15-24 let), boljšo podobo ima med moškimi, med višje izobraženimi in študenti, vprašanih iz urbanih sredin ter tistimi, ki sebe uvrščajo v srednji ali višji ekonomski razred.

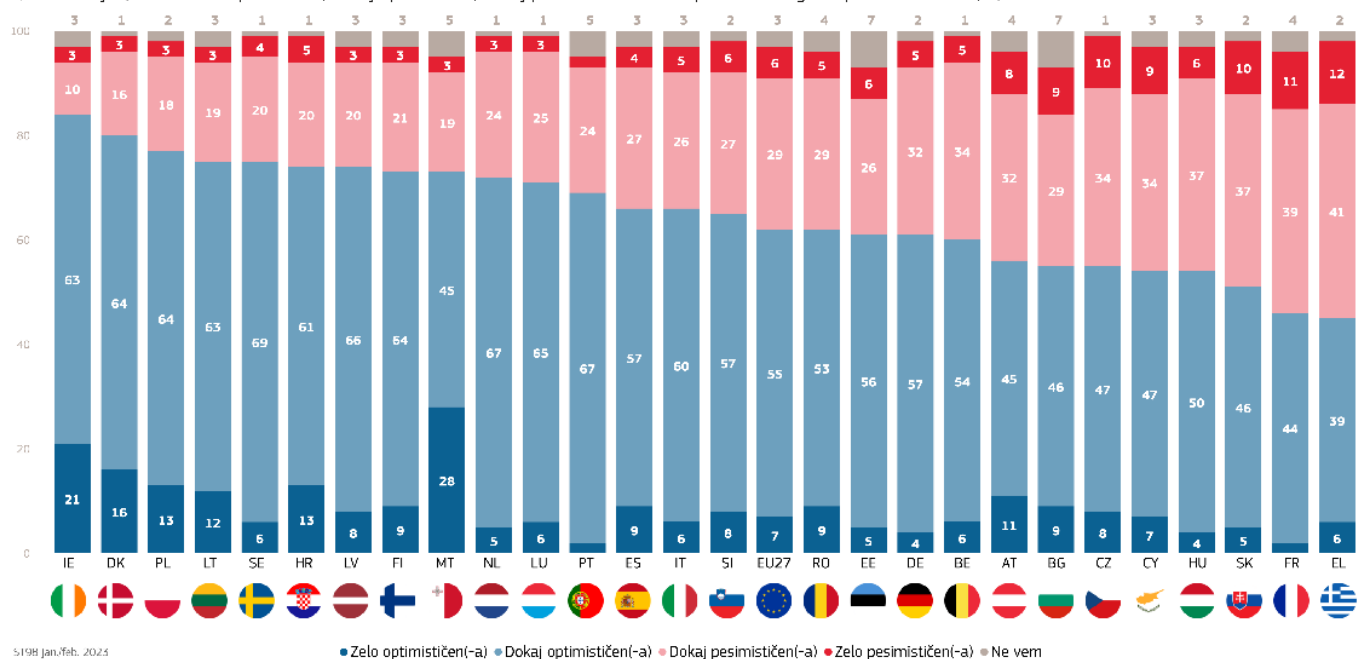
V primerjavi s Slovenci v povprečju Evropejci ocenjujejo ugled EU nekoliko bolj pozitivno: 45 % vprašanih na ravni EU27 pripisuje EU pozitiven ugled, 36 % nevtralnega, v enaki meri kakor v Sloveniji (18 %) pa Evropejci ocenjujejo ugled EU kot negativen. Od poletnega merjenja (EB97) je ocena ugleda Unije med Slovenci nekoliko upadla (-5 o.t., nevtralen ugled + 3 o.t., negativno +2 o.t.). Na ravni EU se je pozitiven ugled zmanjšal (-2 o.t.), za prav toliko je poraslo negativno mišljenje o EU.

V desetih državah članicah ima EU pozitiven ugled za vsaj polovico vprašanih, na vrhu lestvice držav so Irska (za 74 % pozitiven ugled), Portugalska (61 %) ter z enakimi deleži Danska, Luksemburg in Švedska (57 %). Najbolj negativno podobo, čeprav ne gre za

večinsko mnenje, ima EU za vprašane na Slovaškem (35 % negativen ugled) ter v Grčiji (28 %). Največji premik v percepciji EU so zabeležili med Madžari, tam se je delež odgovorov, da ima EU pozitiven ugled, zmanjšal za 12 odstotnih točk (iz 51 % poleti 2022 na 39 %).

Vprašani pa so prepričljivo izrazili svoj optimizem glede **prihodnosti EU**; skoraj dve tretjini Slovencev (65 %) sta optimistični, ko vprašanje nanese na prihodnost Evropske unije, tretjina (33 %) je pesimistična, rezultat, ki je precej podoben povprečju EU27: 62 % Evropejcev je optimističnih glede prihodnosti Unije, 35 % izraža pesimizem. Od merjenja poleti 2022 je stopnja optimizma glede prihodnosti Unije sicer nekoliko upadla (v Sloveniji -1 o.t. med optimističnimi glede prihodnosti EU, na ravni EU27 -3 o.t.). Največ optimizma so zabeležili na Irskem (84 %) in Danskem (80%), najnižji delež pa v Grčiji (45 % optimistov, 53 % pesimistov glede prihodnosti Unije).

QA13 Bi dejali, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti EU? (%)

2 Zaupanje v institucije

Slovenci so pretežno nezaupljivi do oblasti in mednarodnih političnih institucij, večinsko zaupanje uživajo le nekatere nacionalne javne službe oz. organizacije. Največ zaupanja vprašani izražajo do slovenske vojske (63 %, +3 o.t. od merjenja poleti 2022)

in policije (61 %, +4 o.t.) ter medicinskega in zdravstvenega osebja (58 %; nespremenjeno od zadnjega merjenja). Na ravni EU27 tem javnim službam prav tako v povprečju zaupa večina vprašanih, praviloma v večji meri kot v Sloveniji: vojski zaupa 71 % Evropejcev,

policiji 70%, do medicinskega in zdravstvenega osebja pa goji zaupanje kar več kot tri četrtine Evropejcev (76 %).

Manj kakor polovica vprašanih v Sloveniji (47 %) zaupa lokalnim oblastem ter pravosodnemu sistemu (35 %), še manj pa slovenski vladi (29 %), parlamentu (26%) ter medijem (25 %). Do svojih oblasti so v nekoliko manjši meri kritični tudi drugi državljani Evrope, kjer vsaj polovica še zmeraj goji zaupanje do pravosodnega sistema (54 %) ter lokalnih oblasti (56 %), le približno vsak tretji pa zaupa nacionalni vladi (32 %) ter parlamentu (33%).

Zaupanje v EU in mednarodne institucije / organizacije:

% oz. odstotne točke	SI		EU27	
	▲▼ od EB97	Zaupa - Ne zaupa	▲▼ od EB97	Zaupa -Ne zaupa
EU	-4	40 · 53	-2	47 · 45
Evropska komisija	-10	38 · 49	-2	46 · 37
Evropski parlament	-12	35 · 53	-3	49 · 37
Združeni narodi	-5	29 · 58	-1	48 · 40
NATO	-1	32 · 59	-1	50 · 39

Tako slovensko kot evropsko javno mnenje je razdeljeno, ko gre za **zaupanje ključnim evropskim institucijam**, se pa Slovenci v večji meri nagibajo k nezaupljivosti, medtem ko v povprečju Evropejci ključnim evropskim institucijam bolj zaupajo kot ne.

Med Slovenci največ zaupanja uživa Evropska unija, kateri zaupa 40 % Slovencev (-4 o.t.), več kot polovica (53 %) pa ji ne zaupa. V povprečju sta na ravni EU27 mnenji skorajda uravnoteženi, EU zaupa 47 % Evropejcev, ne zaupa pa 45 %.

Evropski komisiji zaupa 38 % Slovencev, skoraj polovica (49 %) pa ne. Na ravni EU27 je razmerje obratno: zaupa ji 46 % vprašanih, 37 % nasprotno. Je pa Evropska komisija v očeh Slovencev v zadnjega pol leta doživela precejšen padec zaupanja – za 10 odstotnih točk (na ravni EU27 -2 o.t.). Zelo podobno velja za Evropski parlament: zaupa mu 35 % Slovencev, več kot polovica pa ne (53 %), z zabeleženim največjim upadom zaupanja, za kar -12 odstotnih točk. V povprečju v EU27 padec zaupanja Evropskemu parlamentu znaša -3 odstotne točke, na nivo 49-odstotnega zaupanja.

Prav tako podobno stopnjo zaupanja uživata organizaciji NATO in Združeni narodi. NATU zaupa 32 % Slovencev (-1 o.t.), 59 % pa ne, medtem ko na ravni EU27 organizaciji zaupa polovica Evropejcev (50%). Najmanj zaupanja med mednarodnimi organizacijami med Slovenci uživajo Združeni narodi: 29 % zaupa (z upadom -5 o.t.). Zaupa jim tudi slaba polovica Evropejcev (48 %, -1 o.t.).

3 Podpora evropskim pobudam in politikam

Raziskava Eurobarometer redno spremlja podporo državljanov do različnih **področij skupnih evropskih politik, pobud in predlogov**, s katerimi skuša Evropska unija slediti in izpolnjevati skupne evropske

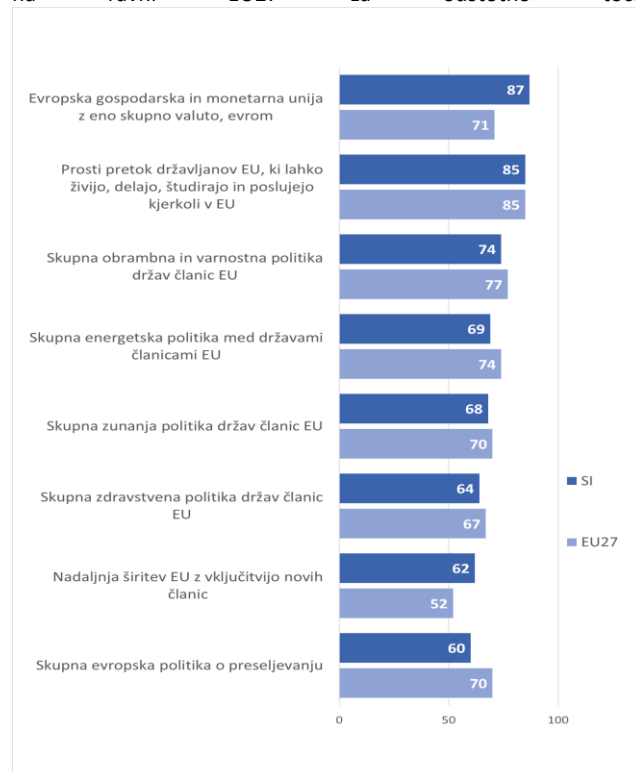
cilje in odgovarjati na aktualne izzive. V Sloveniji so evropske pobude dolga leta skozi vsa merjenja uživale nadpovprečno visoko podporo vprašanih, v tokratnem merjenju pa se je v Sloveniji podpora prav vsem predlogom znižala, tako da so Slovenci po podpori evropskim politikam večkrat tudi pod povprečjem EU27

V največji meri Slovenci podpirajo idejo **enotne gospodarske in monetarne unije z eno skupno valuto, evrom**, katero podpira 87 % Slovencev (-1 o.t., 71 % v EU27, -1 o.t.), 10 % vprašanih pa predlogu nasprotuje. Slovenci so po podpori monetarni uniji na vrhu lestvice držav članic, višjo podporo so izrazili le še na Malti (89 %), v enaki meri pa na Irskem in Cipru. V vseh državah EU27 predlog sicer ni priljubljen, predvsem mu nasprotujejo države s svojo lastno valuto – tako enotno monetarno območje podpira manj kakor tretjina Čehov, Švedov in Dancev.

Drugo najvišjo stopnjo podpore v Sloveniji uživa predlog **prostega pretoka državljanov za življenje, delo, študij ali poslovanje kjerkoli v EU** (85 %, -2 o.t.; 12 % predlogu nasprotuje). Tudi v EU27 85 % vprašanih predlog podpira, je pa podpora med Evropejci porasla za odstotno točko. V kar 12 članicah predlog podpira 9 od desetih vprašanih ali več, v največji meri v Litvi – 96 %.

Skoraj trije od štirih vprašanih v Sloveniji so naklonjeni predlogu **skupne obrambne in varnostne politike držav članic EU** (74 %, -5 o.t.), petina (20 %) predlogu nasprotuje. Evropejci so bolj soglasni, predlog podpirajo več kot tri četrtine vprašanih (77 %, nespremenjeno).

Predlogu **skupne energetske politike** je naklonjenih 69 % Slovencev ter 74 % Evropejcev. Kljub izzivom, ki so se v zadnjem letu pojavljali v povezavi z energetiko, je podpora ideji skupne evropske energetske politike upadla – med Slovenci kar za 8 odstotnih točk, na ravni EU27 za odstotno točko.

Podobno stopnjo podpore so Slovenci izrazili **skupni zunanji politiki držav članic EU** (68 %, -3 o.t.; v EU27 70 %, nespremenjeno). Skoraj četrtina Slovencev (24 %) predlogu nasprotuje.

Za **skupno zdravstveno politiko EU** se je opredelilo 64 % vprašanih v Sloveniji (-6 o.t.), 29 % je proti. V EU27 sta predlogu naklonjeni dve tretjini vprašanih (67 %, -3 o.t.), je pa predlog manj priljubljen v nekaterih članicah, predvsem na Švedskem, Finskem in Danskem, kjer ga je podprlo 35 % vprašanih, več kot polovica mu nasprotuje.

Najnižjo stopnjo podpore med Slovenci uživa predlog **skupne evropske politike o priseljevanju** (60%, -7 o.t.), nasprotuje mu skoraj tretjina vprašanih (31 %). Med Evropejci ga podpira v povprečju 7 od desetih vprašanih, podpora pa se od predhodnega merjenja ni spremenila. Je pa med državljani EU27 najnižja stopnja podpore izmerjena pri predlogu **nadaljnje širitve EU z vključitvijo novih članic v naslednjih letih**: predlogu je naklonjeno manj kot dve tretjini Slovencev (62 %, -8 o.t.; 29 % je proti) ter le dobra polovica Evropejcev (52 %, -5 o.t., 38 % širitvi nasprotuje). Velik je tudi

razkorak v mnenjih med članicami – predlogu so naklonjene skoraj tri četrtine Litovcev in Poljakov (73 %), a zgolj tretjina vprašanih v Franciji (33 %) ter Avstriji (37 %).

Ob opaznem upadu podpore praktično vsem podporam in pobudam pa med Slovenci narašča prepričanje, da interesi Slovenije v Evropski uniji niso upoštevani. Da so interesi Slovenije v EU dobro upoštevani, namreč meni manj kakor polovica (42 %, -4 o.t.) vprašanih, s trditvijo se ne strinja 52 % Slovencev (+3 o.t.). Tu so se Slovenci znašli precej na dnu lestvice držav EU27, kjer v povprečju 6 od 10 vprašanih meni, da so interesi njihove države v EU upoštevani, ne strinja pa se 34 % vprašanih (mnenje ostaja enako kot v prejšnjem merjenju). Manj slišane kakor Slovenci se počutijo vprašani le še v treh državah: na Slovaškem, v Grčiji in na Cipru, kjer je ta delež najnižji – da so interesi Cipra v EU upoštevani, meni le vsak tretji.

4 Pripadnost Evropski uniji

Pogodba o delovanju Evropske unije skupaj z drugimi listinami EU zagotavlja vsem državljanom članic EU ob nacionalnem državljanstvu tudi državljanstvo Evropske unije. Le-to zagotavlja številne enotne pravice na celotnem območju Evropske unije, pa tudi izven njenih meja. Prednostna naloga Evropske komisije je zaščita in krepitev teh pravic za vse državljane EU ter spodbujanje pripadnosti identiteti ter vrednotam Evropske unije.

Več kot tri četrtine Slovencev (77 %) se počuti državljane EU, kar je več, kot je povprečje EU27 (74 %). Slaba četrtina Slovencev se ne počuti državljanov EU (23 %), med Evropejci je takšnih natanko četrtina (25 %). V večji meri se državljane EU v Sloveniji počutijo mladi (15 do 24 let), z višješolsko ali univerzitetno izobrazbo (ne pa tudi doktoratom), ter tisti, ki sebe uvrščajo med srednji ali višji srednji sloj.

V preteklega pol leta od zadnjega merjenja je dojemanje sebe kot državljan EU v Sloveniji upadlo za 4 odstotne točke, na ravni EU27 se ni spremenilo. V največji meri državljanstvo pripadnost EU čutijo

Luksemburžani (93 %), na Malti (88 %), v Španiji (86 %) in na Finskem (86 %).

5 Glas EU šteje v svetu

Turbulentno leto in nestabilnosti na globalnem trgu najverjetneje prispevajo k odgovorom vprašanih o tem, ali **glas EU šteje v svetu**. Čeprav odločna večina Evropejcev še zmeraj meni, da glas EU šteje v svetu, to prepričanje upada znotraj vseh članic. Slovenci so skoraj na dnu lestvice držav članic EU, 61 % Slovencev verjame, da glas EU šteje v svetu (35 % meni nasprotno), v primerjavi s 70 % Evropejcev, ki so tega mnenja (26 % se ne strinja). Manj kakor Slovenci so v glas EU v svetu prepričani le še Slovaki (58 % da šteje, 35 % da glas EU v svetu nima posebne veljave). Še zmeraj goji trdno zaupanje v moč EU v svetu 9 od 10 Švedov in Dancev.

V primerjavi s poletjem 2022 pa se je zaupanje v moč glasu EU v svetu pričelo krhati, kar se je zgodilo v vseh razen v eni članici. Na ravni EU27 je zaupanje v glas EU v svetu upadlo za 10 odstotnih točk, v Sloveniji za 7 odstotnih točk. V največji meri se je to zgodilo na Madžarskem (-17 o.t.) v Španiji (-16 o.t.) ter na Irskem (-15 o.t.).

IV. AKTUALNI IZZIVI EU

Merjenje javnega mnenja Eurobarometer 98 se je izvajalo tretje leto po začetku pandemije koronavirusa Covid-19 ter tik pred prvo obletnico začetka ruske invazije na ukrajinska ozemlja, katere posledice je čutila celotna Evropska unija tako v obliki humanitarnih posledic bega pred vojno iz ukrajinskih ozemelj, posledic okrnjene dobave energije in sprememb energetskega politik, visoke inflacije, usklajevanja različnih načinov podpore Ukrajini ali drugega. EU in njene članice so v skupnem odzivu obsodile rusko agresijo in podprle Ukrajino ter tekom preteklega leta sprejele več nizov ukrepov in sankcij za oslabitev ruskega financiranja agresije, spremembo poslovanja z Rusijo ter blaženje posledic. Eurobarometer je preverjal podporo ukrepom, sprejetih na ravni EU ali na nacionalni ravni, s katerimi so si odločevalci prizadevali omejiti posledice dogodkov zadnjih mesecev in let v življenjih državljanov Unije.

1 Zadovoljstvo z odzivi na izzive pandemije

Slaba tri leta po pričetku pandemije koronavirusa v EU in v svetu so Slovenci precej polarizirani, ko gre za **zadovoljstvo z ukrepi za boj s pandemijo koronavirusa**, katere je sprejela slovenska vlada: 47 % Slovencev je z ukrepi zadovoljnih (+3 o.t.), 52 % ni zadovoljnih (-3 o.t.). S tem se Slovenija uvršča precej pod povprečje držav sedemindvajsetice, kjer je večina vprašanih (58%; +2 o.t.) zadovoljnih z ukrepi, ki jih je za boj proti pandemiji sprejela nacionalna vlada, štirje od desetih (40 %) pa so s slednjimi nezadovoljni. V večji meri so v Sloveniji z ukrepi zadovoljni v najmlajši in najstarejši starostni skupini (do 24 let in nad 55 let), samski ali ovdoveli oz. gospodinjstva brez otrok, vprašani iz višjih oz. najvišjih socialnoekonomskih razredov ter volivci desne politične usmeritve.

Zadovoljstvo z ukrepi na nacionalni ravni se zelo razlikuje med posameznimi članicami: s skoraj uniformnim zadovoljstvom z ukrepi je na vrhu držav Malta (93 % zadovoljnih z ukrepi), za njo sta Danska (86 %) ter Portugalska (83 %). Na dnu lestvice držav, kjer je razmerje skoraj obrnjeno, je Slovaška (29 % zadovoljnih, 69 % nezadovoljnih). Podobno je slovensko mnenje razklano, ko gre za **ukrepe, sprejete s strani Evropske unije**: 48 % (-4 o.t.) jih ukrepe podpira, prav tolikšen delež pa z njimi ni zadovoljen (+2 o.t.). Evropejci so z ukrepi na ravni EU v večji meri zadovoljni (56 %, nespremenjeno od poletja 2022), v povprečju je nezadovoljnih dobra tretjina oz. 37 %. Podobno so na vrhu lestvice z veliko večino Maltežani, v družbi Portugalcev.

Ob izzvenenju pandemije pa večji del vprašanih goji zaupanje, da bo EU ob morebitnih novih pandemijah sprejemala pravilne odločitve; tako meni polovica Slovencev (50 %, +2 o.t.), 47 % (-4 o.t.) jih meni nasprotno. Evropejci so v povprečju v to še bolj prepričani, saj 63 % meni, da bo EU po potrebi sprejela pravilne odločitve in le dobra tretjina meni, da temu ni tako, podobno kot so bili mnenja že v predhodnem merjenju. Ponovno so v to v največji meri prepričani na Portugalskem, Malti in Irskem (več kot 80 % oz. na Portugalskem 91 %), manj kakor polovica vprašanih pa se s tem strinja na Slovaškem in v Avstriji.

2 Odziv na rusko invazijo na Ukrajino

Večji del Slovencev ni zadovoljnih z načinom, na katerega sta se **odzvali slovenska vlada in EU na rusko invazijo v Ukrajini**. Zadovoljnih z odzivom slovenske vlade je 44 % (-1 o.t. v primerjavi s poletjem 2022), več kot polovica (51 %, nespremenjeno) je nezadovoljnih, podoben odziv pa je na **ukrepe, sprejete s strani EU**: z njimi je zadovoljnih 45 % Slovencev (nespremenjeno od poletja), polovica (50 %) pa ne. V povprečju je med Evropejci obrnjen trend: večina (55 %) je zadovoljnih z odzivom svoje vlade (40 % ni zadovoljnih), še odstotek več (56 %, 38 % nezadovoljnih) pa z odzivom EU na rusko invazijo.

Konkretni ukrepi, ki jih je sprejela EU, uživajo večinsko podporo tako slovenske javnosti kot evropskih državljanov. Pri vprašanih, ki se tičejo materialne podpore, so Slovenci v primerjavi z ostalimi Evropejci bolj naklonjeni ukrepom za skrb in pomoč ljudem, npr. **zagotavljanje humanitarne pomoči osebam, katere je prizadela vojna** (91 % v Sloveniji podpira, enako v EU27; sprememba v obeh za -1 o.t. od poletja 2022) ali **sprejemanje ljudi, ki bežijo, v EU** (89 % v Sloveniji, +1 o.t.; 88 % v EU27, -2 o.t.). V primerjavi s povprečjem držav EU27 Slovenci v manjši meri podpirajo gospodarske ali vojaške ukrepe, npr. **predlog zagotavljanja finančne pomoči Ukrajini** (podpira 72% vprašanih v Sloveniji, -1 o.t.; 77 % v EU27, -4 o.t.); **uvajanje gospodarskih sankcij proti ruski vladi, podjetjem in posameznikom** (61 %, -2 o.t. podpore v Sloveniji; 74 %, -4 o.t. v EU27); ali **predlog financiranja dobave in dostave finančne opreme Ukrajini** (52 % v Sloveniji, -2 o.t.; 65 % v EU27, -3 o.t.).

Državljeni v ruski invaziji nad Ukrajino vidijo grožnjo za varnost v EU; tako meni 77 % Slovencev (-2 o.t.) in 81 % Evropejcev (-2 o.t.). Podobna večina meni, da bi bilo potrebno okrepiti sodelovanje pri obrambnih zadevah na ravni EU (strinja se 67 % Slovencev, -6 o.t.; in 82 % Evropejcev, -2 o.t.) ter da bi nabava vojaške opreme med članicami morala biti bolj usklajena (72 % v Sloveniji, -2 o.t., 80 % v

EU27). Kljub temu pa Slovenci niso složni glede mnenja, da bi bilo potrebno za obrambo EU porabiti več denarja – s tem se strinja 48 % vprašanih (-7 o.t.), skoraj enak delež, 47 %, jih temu nasprotuje. S tem je Slovenija po podpori predlogu čisto na dnu lestvice držav članic EU27, kjer predlog v povprečju podpira 68 % Evropejcev, v vseh ostalih članicah pa je podpora vsaj 50-odstotna. Podpora za konkretne predloge ukrepanja je višja v državah članicah, ki so bližje Ukrajini in učinke invazije občutijo bolj neposredno, npr. Poljska in Litva, kjer zgornji predlogi dosega tudi preko 90-odstotno podporo.

Zaradi energetske krize, ki se je razkrila kot posledica konflikta, se večina vprašanih strinja, da bi EU morala čim prej zmanjšati svojo odvisnost od ruskih virov energije (77 % Slovencev in 84 % v EU27). Več Slovencev (91 %) kakor Evropejcev (86%) pa meni, da bi morala EU znatno vlagati v obnovljive vire energije, kot sta vetrna in sončna energija. Večina vprašanih je prav tako mnenja, da bi povečanje energetske učinkovitosti stavb, prometa in blaga vodilo do zmanjšane odvisnosti od proizvajalcev energije izven EU (84 % v Sloveniji, 85 % v EU27). Spremembe na področju dobave energije

se že odražajo v vedenju ljudi, ki so v večini že spremenili tudi svoje navade in sprejeli določene ukrepe za zmanjšanje lastne porabe energije ali pa jih nameravajo sprejeti v bližnji prihodnosti (73 % Slovencev in 81 % Evropejcev se strinja s tem).

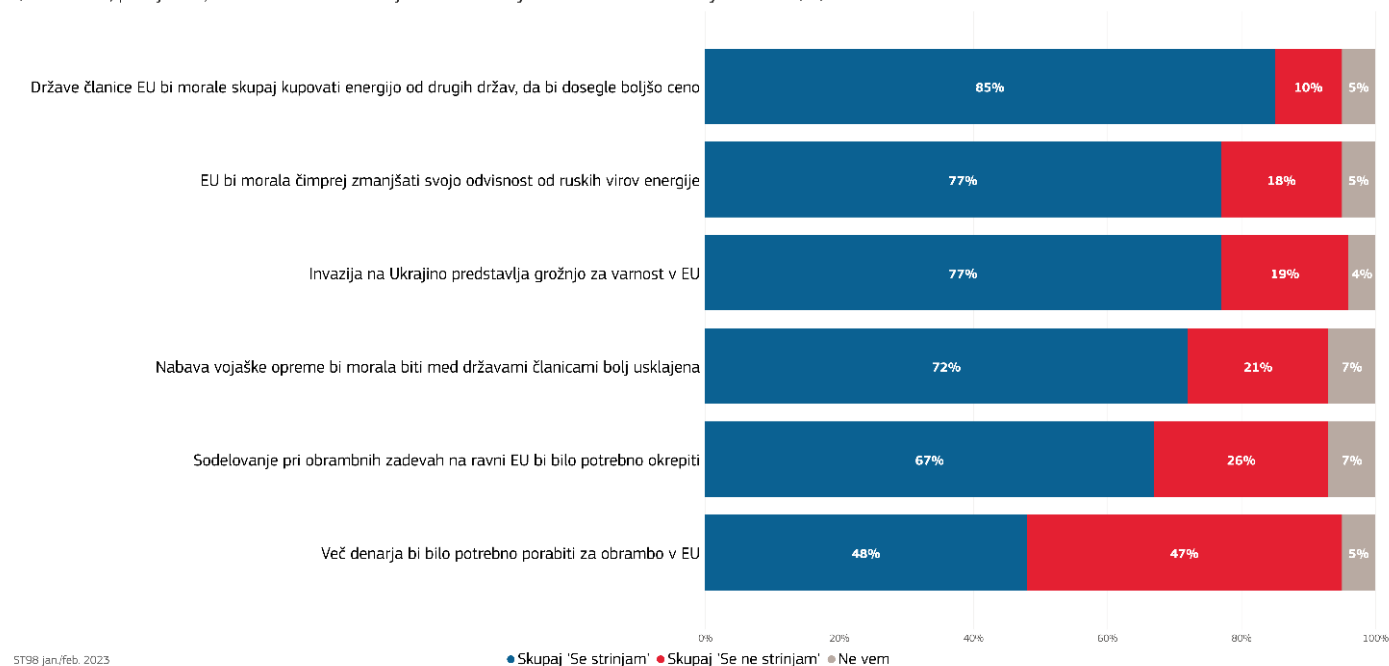
na Malti in Irskem, najmanj oz. manj kakor v Sloveniji pa še v Franciji, na Češkem in v Estoniji.

3 Posledice in pričakovanja po invaziji

Večji del vprašanih se strinja, da ima ruska invazija na Ukrajino resne finančne posledice tako zanje osebno kakor tudi ekonomske posledice za državo. Finančne posledice ruskega napada na Ukrajino na lastni koži občuti preko polovica (52 % -2 o.t.) Slovencev ter 63 % Evropejcev (+1 o.t.). Še večji delež vprašanih je prepričanih v obstoj resnih gospodarskih posledic na nacionalno gospodarstvo: dobre tri četrtine (76 %, -3 o.t.) Slovencev ter 86 % Evropejcev (-2 o.t.) vidi gospodarski vpliv ukrajinske krize v državi.

EU je za okrevanje gospodarstva namenila 800-milijonski sklad v okviru načrta za okrevanje NextGenerationEU. Da je lahko načrt učinkovit ob spoprijemanju s trenutnimi gospodarskimi izzivi, meni manj kakor polovica Slovencev (45 %, -6 o.t.), še nekaj manjši delež meni nasprotno (41 %). Nasprotno pa več kot polovica Evropejcev verjame, da lahko načrt okrevanja NextGenerationEU učinkovito pomaga pri odzivu na aktualne gospodarske izzive: 54 % Evropejcev ga vidi kot učinkovitega (-2 o.t.), 31 % kot neučinkovitega. Več kot 8 od desetih vprašanih verjame v učinkovitost načrta za okrevanje

QE3. Prosim, povejte mi, v kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev. (%)

V. INFORMIRANOST IN RABA MEDIJEV

Standardni Eurobarometer 98 Zima 2022 - 2023

Med Slovenci na splošno prevladuje občutek slabše obveščenosti o evropskih vprašanjih: 43 % Slovencev se čuti dobro obveščeni, 56 % pa meni, da so o evropskih vprašanjih slabo obveščeni (v povprečju v EU27 vprašani dosegajo enake deleže). Bolj obveščeni o evropskih vprašanjih se v Sloveniji počutijo moški, vprašani v starostni skupini nas 55 let, z vsaj višješolsko izobrazbo in ki pretežno prebivajo na urbanih področjih.

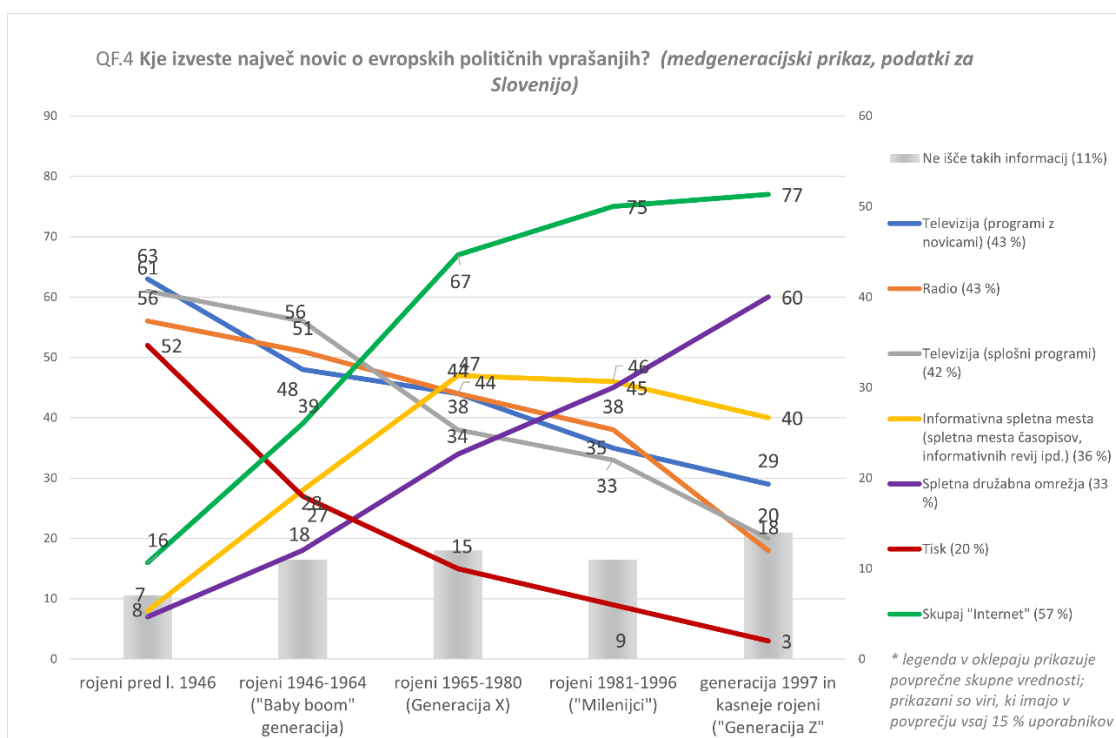
Od predhodnega merjenja pozimi 2021-2022 se je občutek obveščenosti med Slovenci izboljšal za 5 odstotnih točk; medtem ko je občutek obveščenosti o evropskih vprašanjih med Evropejci v primerjavi z letom poprej porasel še nekoliko bolj (+8 o.t.). Med članicami povezave občutek obveščenosti o evropskih vprašanjih zelo variira, najbolj obveščeni se počutijo v Luksemburgu (71 %) in na Malti (67 %), najmanj pa vprašani v Franciji (le 29 % dobro obveščeni).

Med posamičnimi mediji, preko katerih vprašani v Sloveniji izvedo največ novic o evropskih političnih vprašanjih, sta pozimi 2022 med Slovenci na prvem mestu televizija oz. njeni informativni kanali ter radio (oboje navaja 43 % vprašanih). V primerjavi s predhodnim merjenjem je pomen televizije upadel (-7 o.t.), pomen radia kot poglobitnega vira informacij pa je med vprašanimi narasel (+4 o.t.). Med Evropejci so informativni TV kanali glavni vir informacij za 51 % Evropejcev, radio pa je glavni vir informacij za tretjino Evropejcev (33 %).

Na tretjem mestu so za Slovence splošni televizijski kanali (42 %), ki so poglobitni vir informacij o evropskih vprašanjih za povprečnega

Evropejca (58 %). Sledijo pa informativne spletne strani (npr. spletni novičarski portali, spletni mediji) – 36 % v Sloveniji ter spletna socialna omrežja (33 %). Preko interneta (spletne strani in spletna socialna omrežja) se o evropskih političnih zadevah informira 57 % Slovencev (-7 o.t.) in 54 % Evropejcev, tako da internet v Sloveniji ostaja prevladujoča platforma za pridobivanje informacij o EU. Tiskani mediji so najpomembnejši vir informacij o EU za petino, tj. 20 % Slovencev in četrtino Evropejcev.

Toda različne generacije se zelo razlikujejo glede virov novic o evropskih političnih vprašanjih: televizija je pri tem vir več kot polovici najstarejših vprašanih (generaciji, rojeni pred letom 1946) in le 29 % vprašanih »generacije Z« (generaciji, rojeni po letu 1997). Slednji večino informacij pridobijo iz spletnih virov: spletnih družabnih omrežij (60 %) in informativnih spletnih mest (časopisov, informativnih revij) – 40 %, najmanj pa iz klasičnega dnevnega časopisja (3 %). Zelo raznoliko uporabljajo različne vire v »generaciji X« (rojeni med 1965-1980): pri njih prevladujejo informativna spletna mesta (47 %), zelo podoben delež pa uporablja TV informativne programe in radio (44 %). Ravno v tej generaciji postanejo skupni internetni viri (spletne strani, družabna omrežja, blogi, podcasti....) najpomembnejši vir informacij (67 %), medtem ko se pojavi velika sprememba v spremljanju klasičnih tiskanih medijev: uporaba tiska zdrсне od preko 50 % pri najstarejših na zadnje mesto med običajnimi kanali kot vir informacij o evropskih političnih zadevah, uporablja ga le 15 % generacije X.

Večji del Slovencev je **kritičen glede kredibilnosti nacionalnih medijev**: da slovenski mediji zagotavljajo zaupanja vredne informacije, meni 46 % Slovencev, polovica (50 %) jih meni nasprotno. Podoba medijev se je v očeh javnosti nekoliko izboljšala od zadnjega merjenja (porast mnenja, da so vredni zaupanja, za +3 odstotne točke). V EU27 večina vprašanih zaupa nacionalnim medijem (59 %, -1 o.t.), v največji meri v skandinavskih državah (preko 80 %), najmanj oz. manj kakor Slovenci pa menijo, da njihovi mediji zagotavljajo zaupanja vredne informacije, Grki (34 %), Slovaki in Francozi (po 42 %).

Le tretjina Slovencev (32 %) meni, da se nacionalni mediji uspejo otresti političnega ali tržnega pritiska in predstavljajo informacije, osvobodjene tega pritiska, kar 62 % se s tem ne strinja – bolj kritični so le še vprašani v Grčiji. Mnenje Evropejcev je deljeno, da nacionalni mediji uspejo zagotavljati informacije brez političnih in tržnih pritiskov, meni 48 % Evropejcev, 46 % se s tem ne strinja. Ponovno imajo boljši občutek glede neodvisnosti medijev vprašani v državah s severa Evrope (82 % na Finskem, preko 70 % na Danskem in Nizozemskem). Med Grki verjame v neodvisnost medijev le dobra petina oz. 21 % vprašanih, 78 % se s tem ne strinja.

So pa Evropejci na splošno kritični glede kredibilnosti informacij: 7 od 10 Slovencev in 69 % Evropejcev odgovarja, da pogosto naletijo na informacije, za katere menijo, da napačno predstavljajo dejansko stanje ali so celo lažne (delež nasprotno mislečih je v obeh primerih 26 %). V vseh državah članicah je vsaj polovica takšnih, ki so tega mnenja, v največji meri se to dogaja vprašanim na Malti (90 %) in v Grčiji (89 %), na drugi strani pa »le« 50 % na Portugalskem in Danskem

